

Till: Diariet/LT/VLL/SE@VLL,
Kopia:
Blank:
Ärende: Vb: Fwd: Ansök om Visionmedel
Från: Annelie Bygdén/VLL/SE - Onsdag 2017-06-07 09:05

Från: anthony innerd <innerda@gmail.com>
Till: annelie.bygden@vll.se
Datum: 2017-06-01 15:10
Ärende: Fwd: Ansök om Visionmedel

----- Forwarded message -----

From: **anthony innerd** <innerda@gmail.com>
Date: Thu, Jun 1, 2017 at 3:08 PM
Subject: Ansök om Visionmedel
To: annelie.bygden@vll.se

HI Annelie,

Thank you for contacts in Vilhelmina.

Please email me back if you have problem in reading my English. I spoke with Mikael Östberg yesterday but not Margarita Lövgren.

Mikael informed me his job in Vilhelmina is with families and a contact only but is with the Social Party and Margarita with Vänster Party.

Am not really a member of either Party but Mikael suggested to attach the Visionmedel that I want to propose to Västerbottens läns landsting via yourself.

As there is funding involved, this would not be my decision. However there is a large house 'Solgården' near Lutherkyrkan that is vacant at present and would be suitable place for Visionmedel.

One attachment is in Swedish and Powerpoint

Second attachment is in Swedish.

mvh

Anthony Innerd

0730494025

**BA (Hons) Health and Social Policy, Advanced Counselling Certificate, ENB (English Nursing Board) Undersjuksköterska Psykisk,
CELTA - Cambridge English Learning Teacher Adults)**

filename_=utf-8"Vad%20%C3%A4r%20ett%20klubbhus%20clipart.ppt

filename_=utf-8"Plattformen%20Sveriges%20Font%C3%A4rhus.doc

Ett Fontänhus bedriver rehabilitering enligt Fountain House-modellen

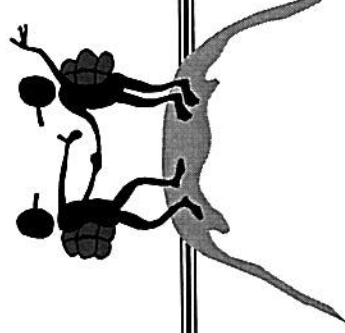
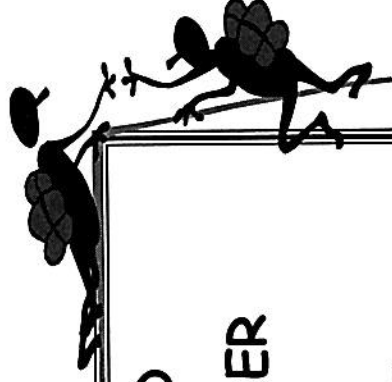
med mål och syfte att

**STÖDJA MÄNNISKOR MED
PSYKISKA FUNKTIONSHINDER**

I ATT

**UNDVIKA SJUKHUSVISTELSE
OCH SAMTIDIGT KUNNA**

**FÖRVERKLIGA
SOCIALA, EKONOMISKA OCH YRKESMÄSSIGA
MÅL**

Medlemmars fyra rättigheter

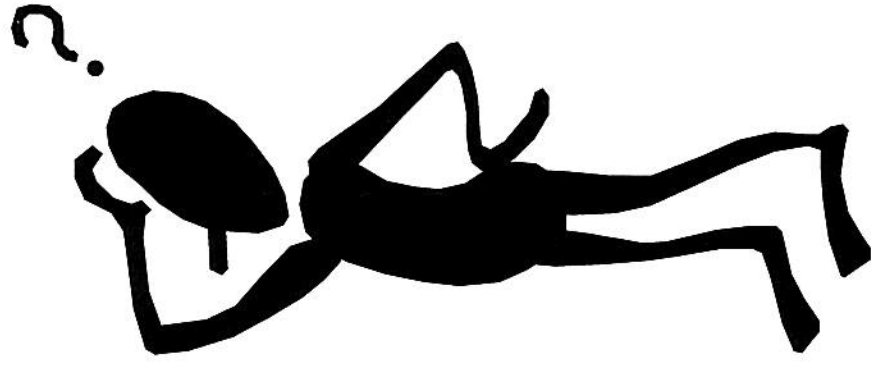
- En plats att komma till
- Rätten till ett meningsfullt arbete
- Rätten till meningsfulla relationer
- En plats att komma tillbaka till

Fontänhusverksamheten avser att

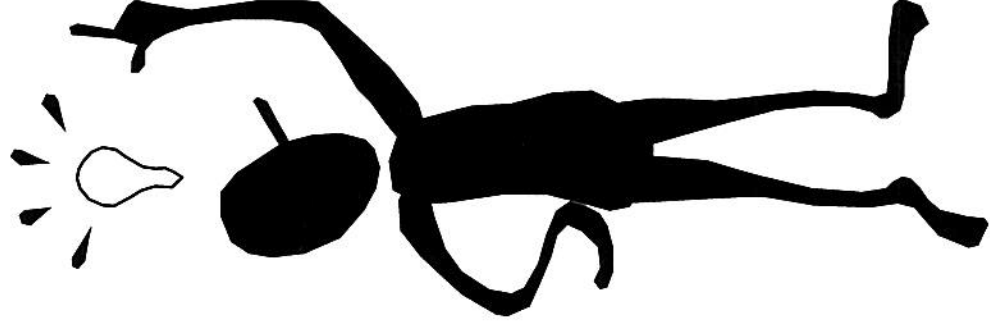
tillgodose medlemmars *behov*
av att befinna sig i ett

begripligt,
hanterbart
och
meningsfullt
sammenhang

genom att erbjuda riktiga arbetsuppgifter, rutiner,
vänskap och goda relationer samt en förväntan på att
varje medlem kan dra sitt strå till stacken.

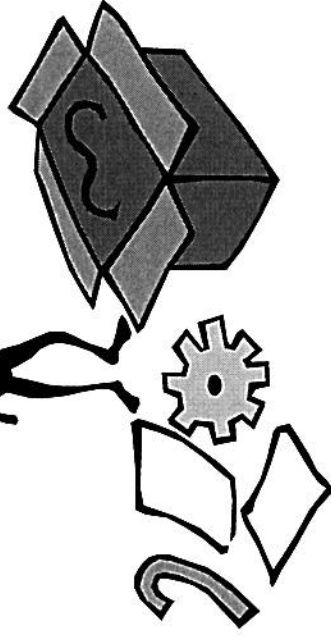
Från vilsenhet ...

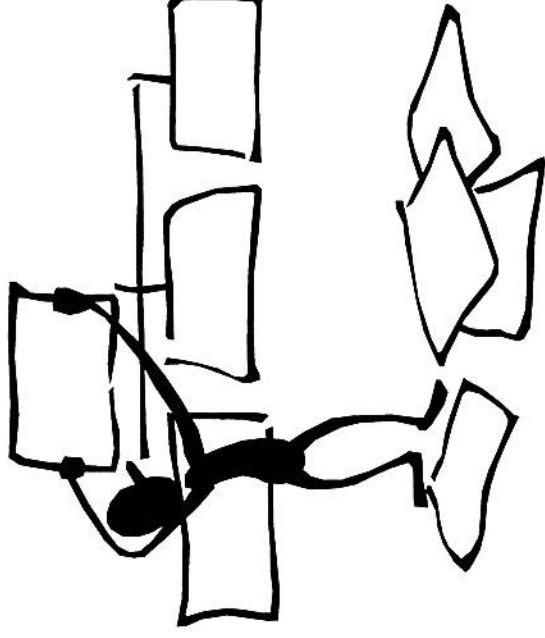
... till klarhet

Från kaos ...

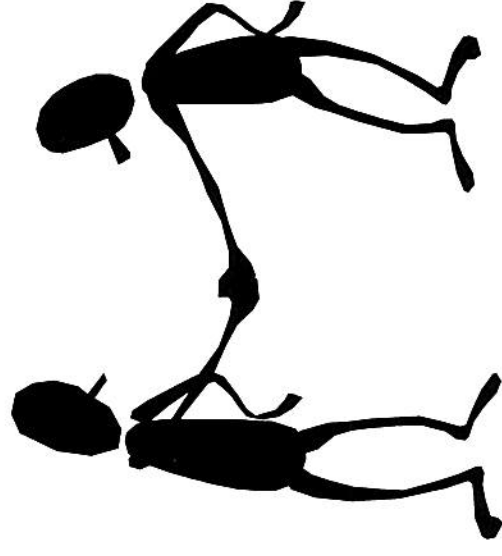

... till ordning

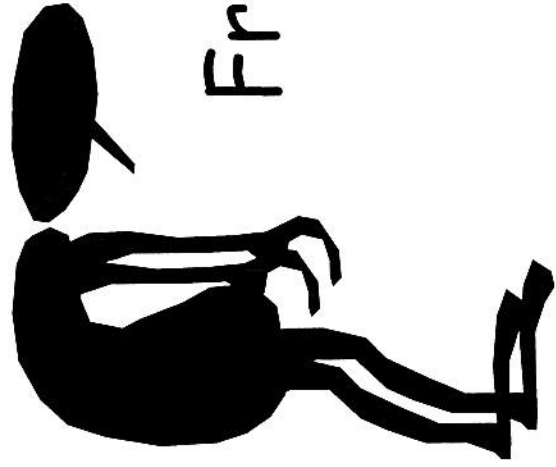

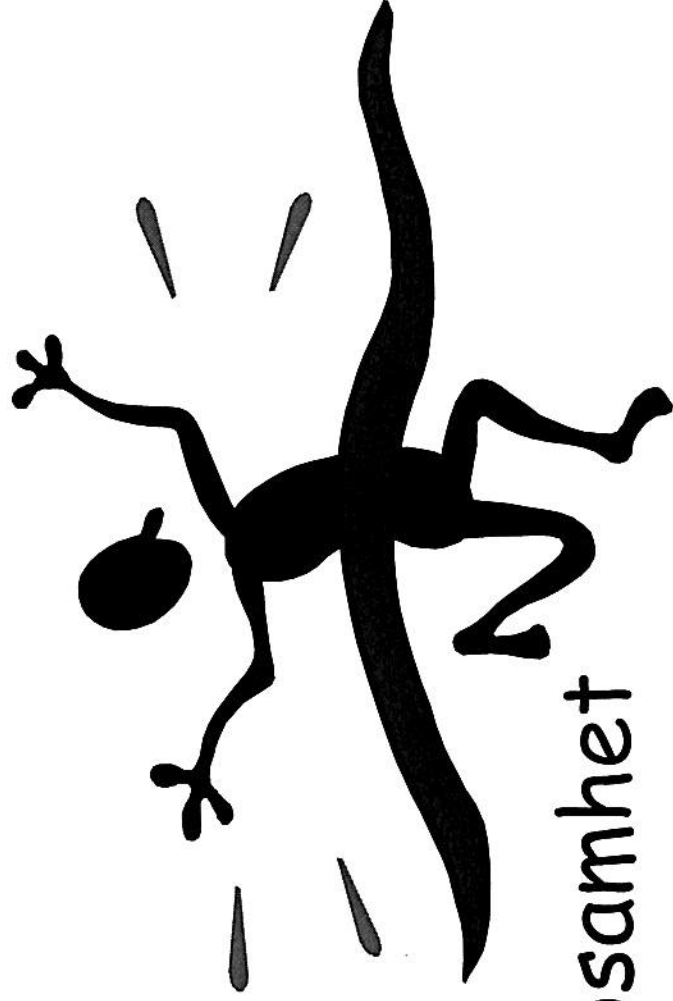
Från underläge ...

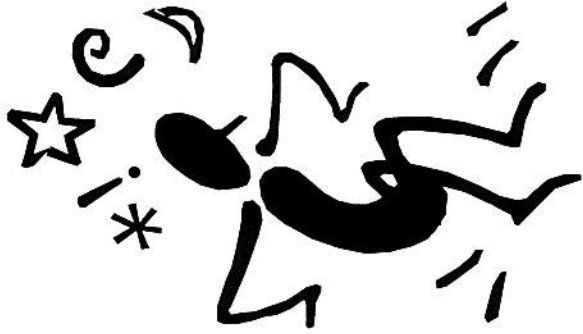
... till jämställdhet

Från hopplöshet

... till lyckosamhet

... och en
förbättrad
förmåga att kunna
hantera de
svårigheter och
problem som dyker
upp i tillvaron

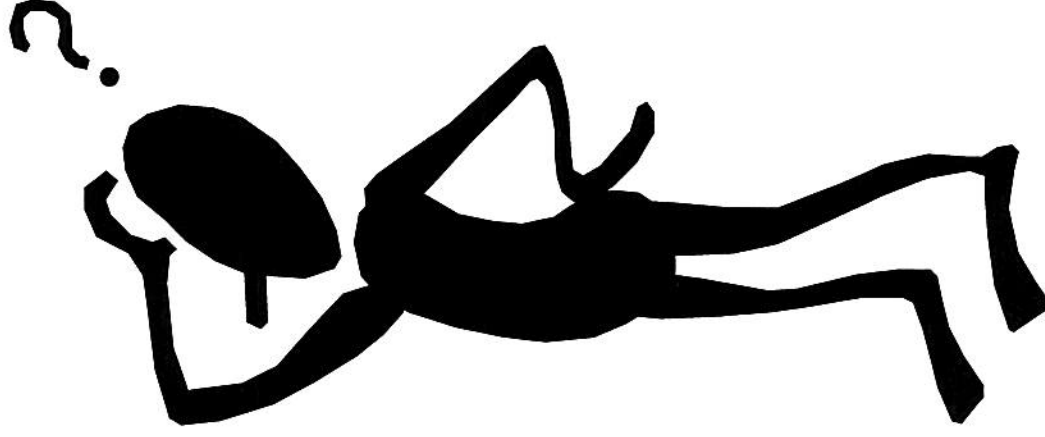

och:

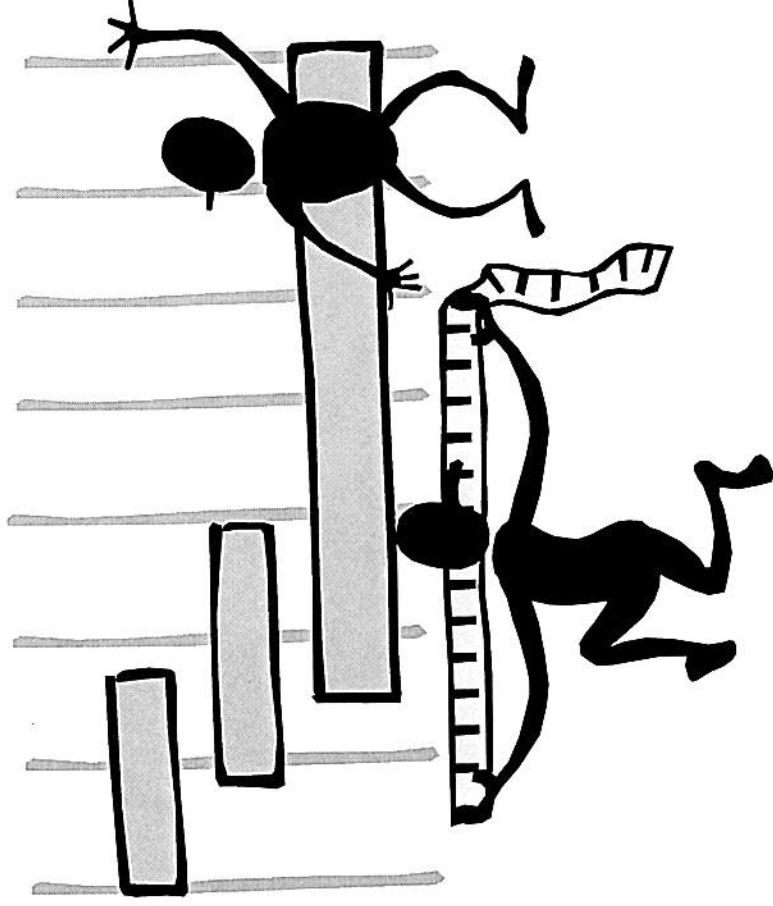
FÖRBÄTTRAD PSYKISK
HÄLSA

Hur gör vi?

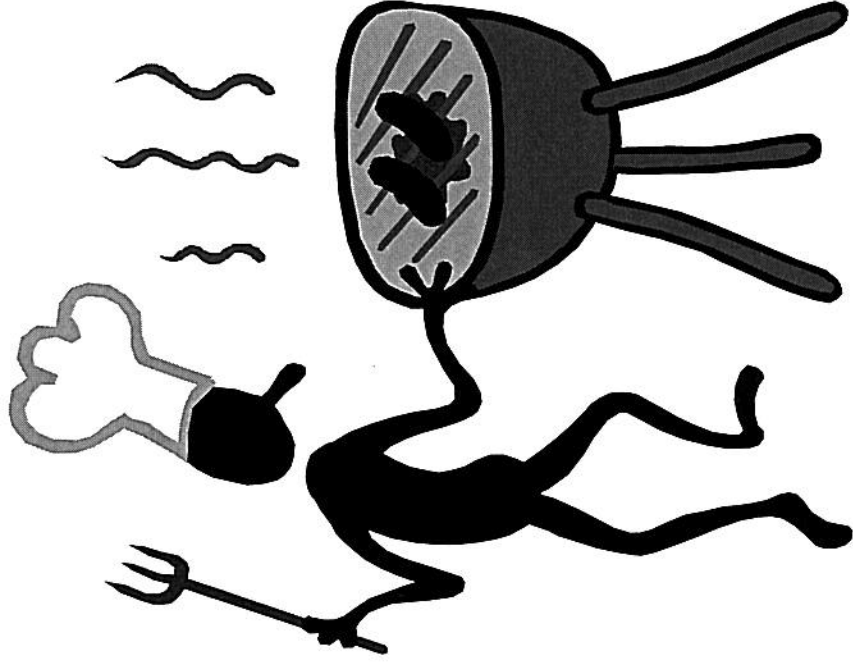

Vi arbetar tillsammans därför
att det skapar gemenskap

Vi har fritid tillsammans

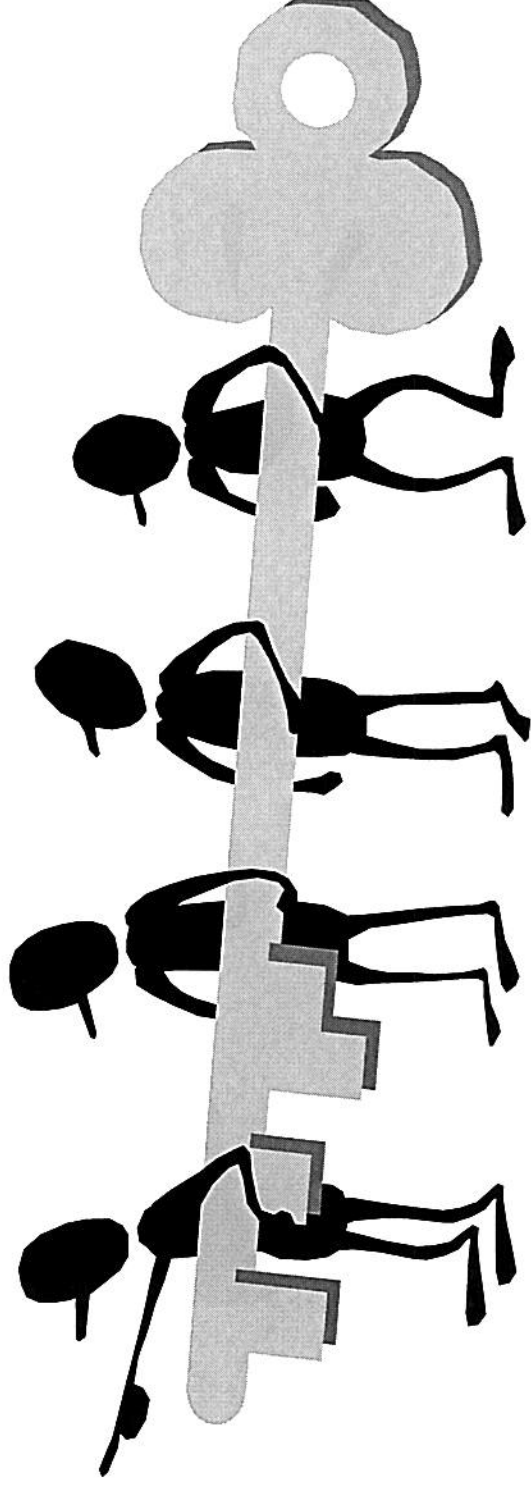
Vi hör av oss
om någon
saknas

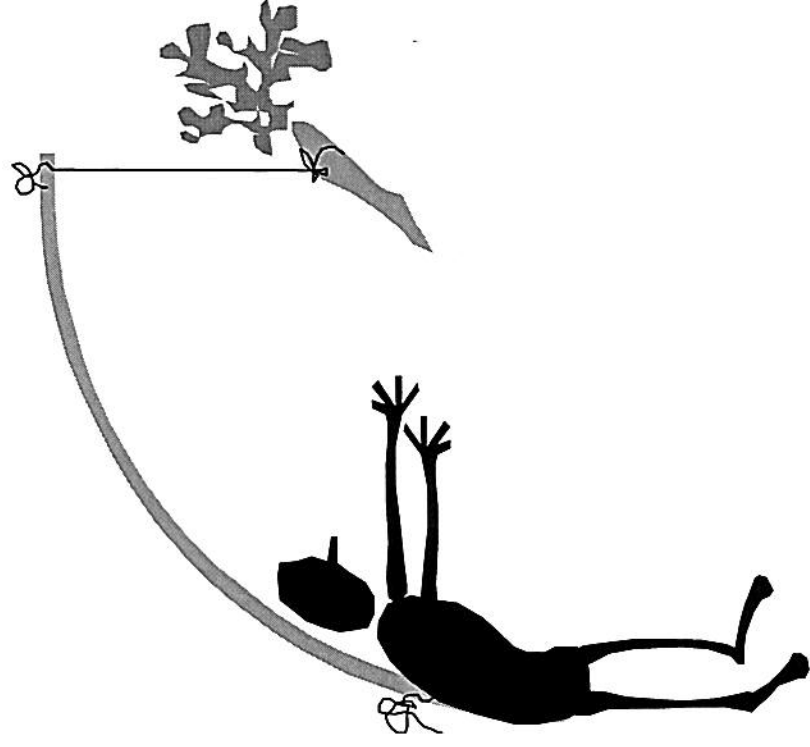
Vi ger varandra ett
trevligt bemötande ...

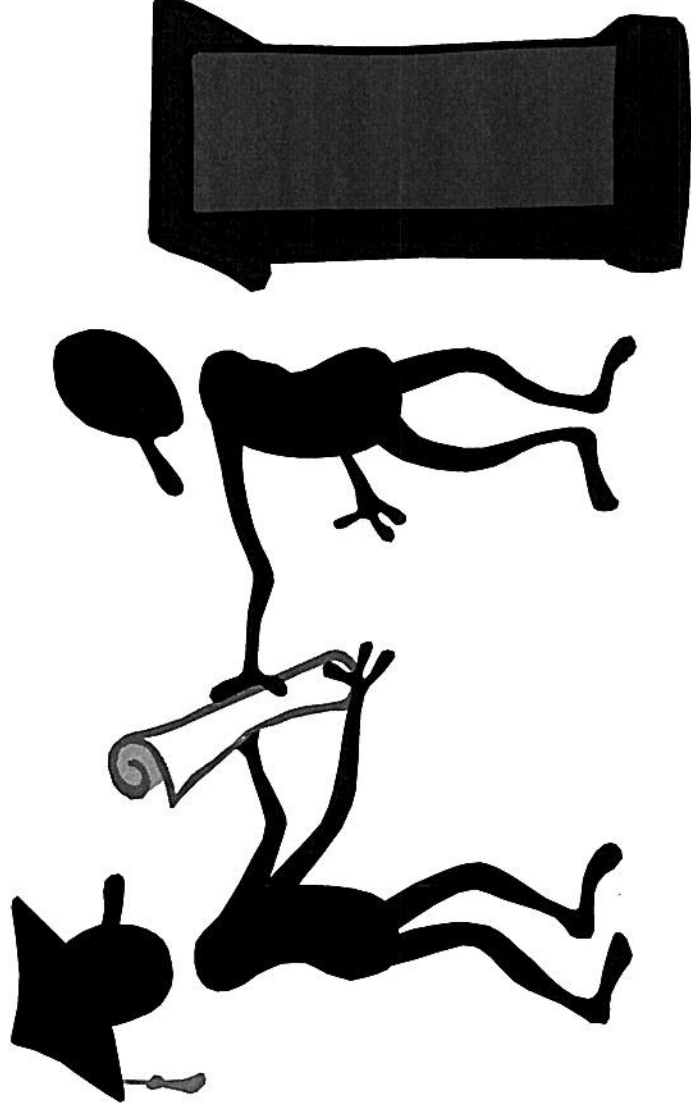
Vi diskutera oss fram till
gemensamma lösningar

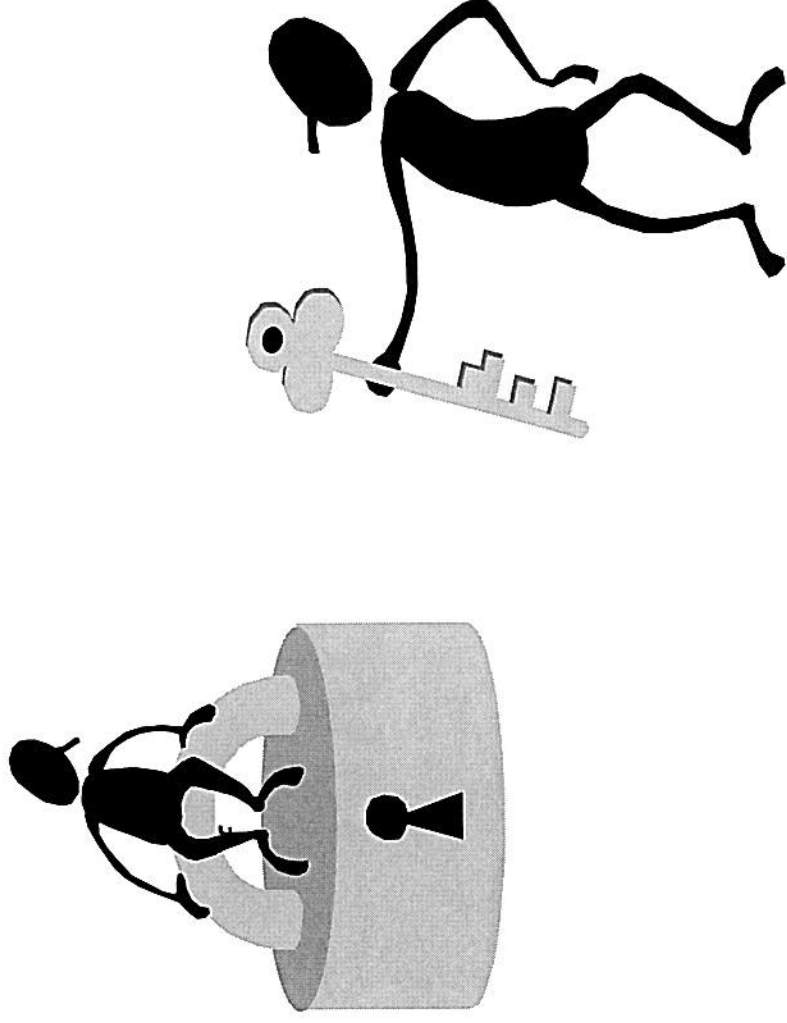
Vi uppmuntrar varandra att
sätta upp och tro på våra
mål ...

... därför att om vi blir erkända känner vi oss
värdefulla och vågar känna tillit till andra
och den egna förmågan att fullfölja våra
handlingar ...

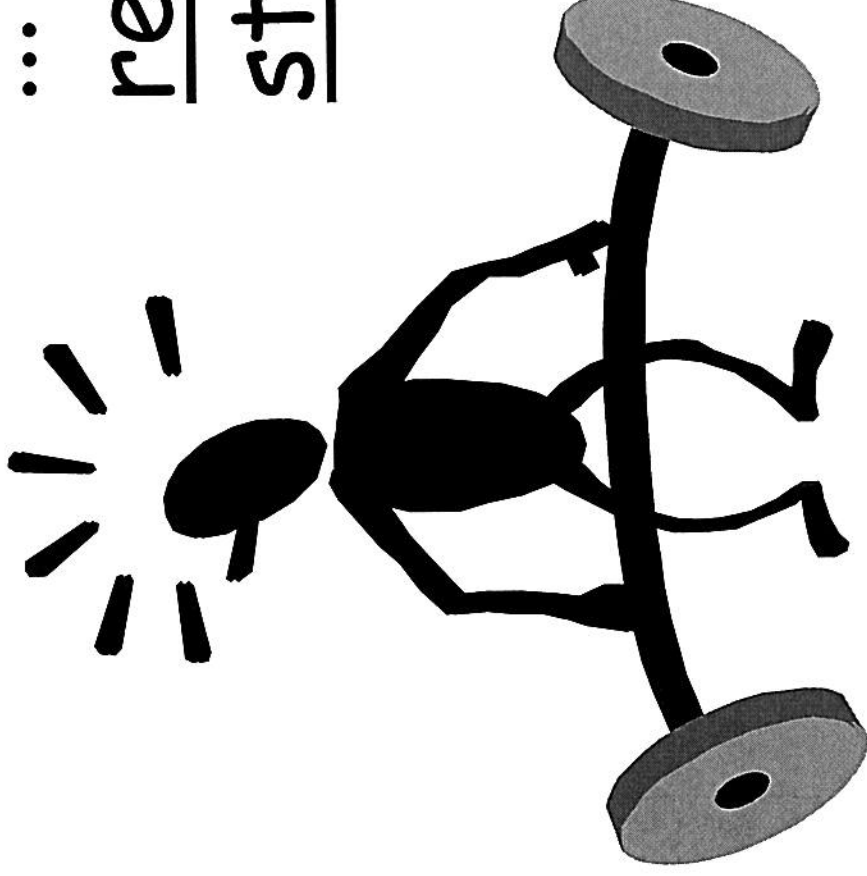

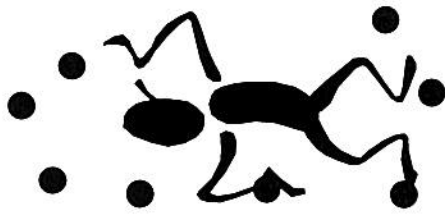
...och tro på att det faktiskt
går att förändra den rådande
situationen

Deltagandet
bygger på
frivillighet...

... och egna
resurser och
styrkor

Målet

är en ökad upplevelse av

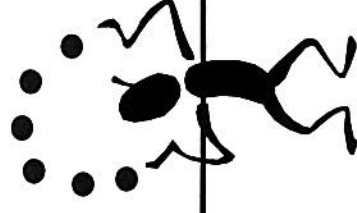
Delaktighet

Kontroll

Självförtroende

och

individuell utveckling

Övergångsansställning

Riktig arbete på öppna marknaden

Fontänhuset utser den som ska ha jobbet

Fontänhuset står för upplärning och ansvarar för att det fungerar; alltid någon på plats

Arbetsgivaren betalar lönen

Enkla jobb som alla kan klara - avsikten är träning

Arbetsgivaren får ett arbete utfört och gör samtidigt en social insats

Arbetsgivaren kan avsluta samarbetet när som helst

Våra främsta fördelar är

Bekräftelse, välkommen,
att man finns, närvaro,
naket, ärligt, liv, intresse,
tillåta olikhet, varm
atmosfär

Våra främsta färdigheter är
motivera folk att leva, bejaka
livet, ta hand om folk

Våra främsta kunskaper är
Vad människor behöver för att
må bra

I bakhuvudet:

LÖSNINGSFOKUSERAT FÖRHÅLLNINGSSÄTT

FRÅN
KLAGOMÅL

TILL ÖNSKEMÅL

Beskrivning av mål

Medvetenhet om tidigare framsteg

Analys av "lyckande"/succéer

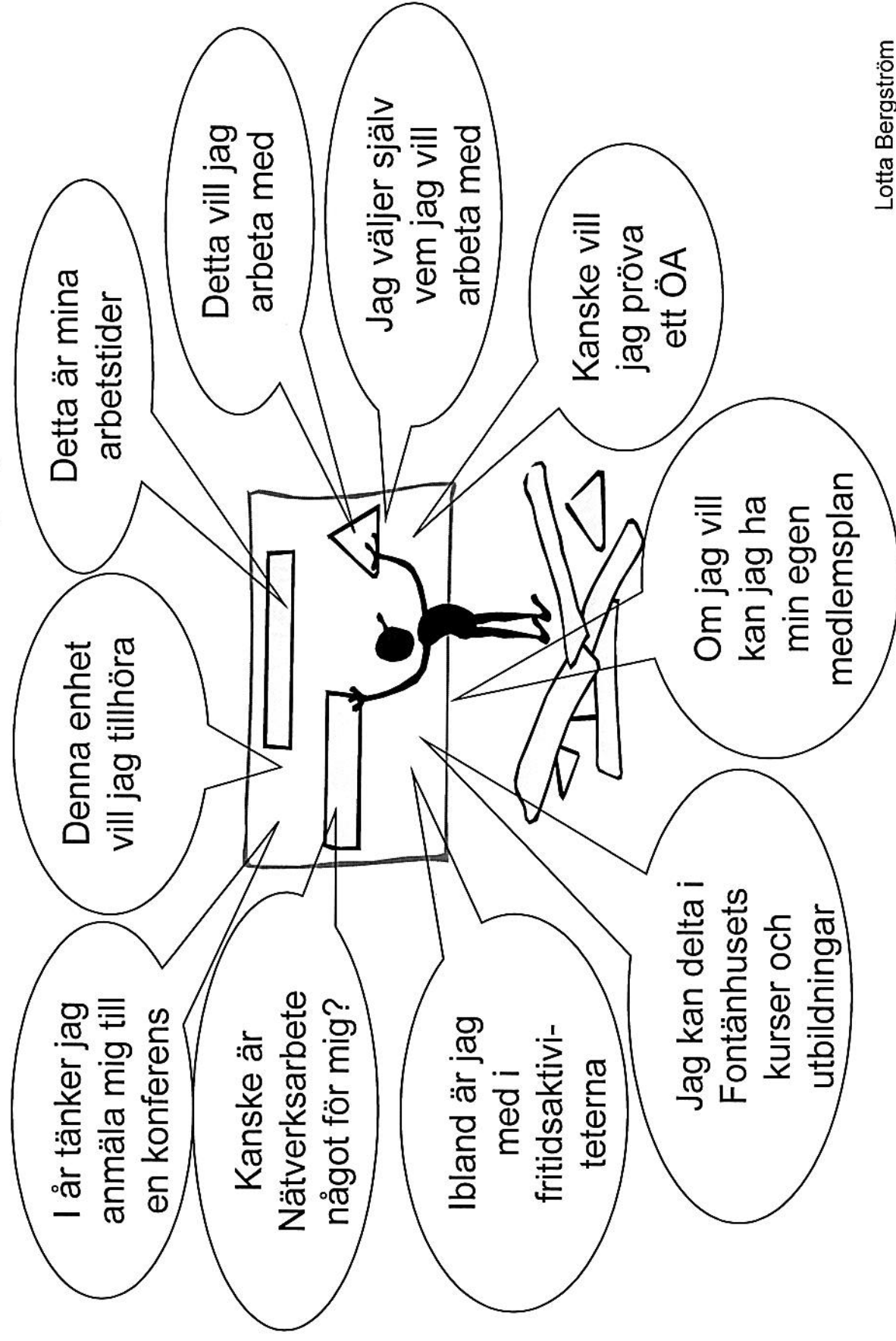
Förklaringar till framgång

Uppmärksamhet på
resurser och styrka

Tack till dem som uppfattas
ha bidragit till framgång

Känsla av erkänsla och uppskattning

Medlemskapets möjligheter

Programförklaring - Sveriges Fontänhus

Sveriges Fontänhus ingår i en världsomspännande klubbhusorganisation och vänder sig till människor som drabbats av en psykiatrisk problematik, i syfte att ge det stöd de behöver för att undvika sjukhusvistelse och samtidigt förverkliga sociala, ekonomiska och yrkesverksamma mål. Klubbhusen bedriver rehabilitering i enlighet med de riktlinjer som ligger till grund för Fountain Housemodellen¹. Varje svenskt Fontänhus är självständigt och bedrivs antingen som en förening eller en stiftelse, med en styrelse som ytterst ansvarig för verksamheten.

Psykisk ohälsa och rätten till arbete eller sysselsättning

I den politik som förespråkas i Sverige idag betonas varje människas rätt till arbete eller en meningsfull sysselsättning. Då Fontänhusidén kom till Sverige i slutet av 1970-talet såg det annorlunda ut för människor med psykisk ohälsa. Många var intagna på mentalsjukhus, saknade egna bostäder och hade mycket svårt att klara ett eget liv. Idag bidrar bättre mediciner och anpassade myndighetsinsatser till att man i mycket större utsträckning har eget boende med stödinsatser vid behov. Vistelse på psykiatriska vårdavdelningar sker vid akut sjukdom och under begränsad tid.

Inte desto mindre drabbas alltför många människor fortfarande av psykisk ohälsa, vilket för med sig lidande för individ, familj, vänner och närsamhälle, med enorma kostnader för samhället som följd.

Identiteten i det västerländska samhället vilar på arbete. Forskning visar att en ofta avgörande faktor för fördjupad psykisk ohälsa är förlusten av jobbet. Gruppen psykiskt funktionshindrade bedöms i stor utsträckning att tillhöra dem som "inte står till arbetsmarknadens förfogande". Bilden av människor med psykisk ohälsa är entydig och införlivad såväl i etablissemangen som hos de drabbade själva.

Fontänhusen arbetar aktivt för att påverka negativa attityder kring psykisk ohälsa, såväl i samhället i stort som bland de människor som drabbats. Fokus läggs på det friska och förväntningar på att alla kan bidra. Fontänhusen erbjuder en arbetsplats att komma till där vardagen för de deltagande medlemmarna ser ut som för folk i gemen, med arbetstider, raster, gemenskap, relationer, fritid, semester osv.

Fontänhusens grundfilosofi och aktiva program

Fontänhusens filosofiska synsätt utgår från ett helhetsperspektiv som bygger på delaktighet och medbestämmande och ett deltagande i sammanhang som täcker in hela livssituationen. Verksamheterna tar sin utgångspunkt i varje människas behov av och rätt till att ingå i en arbetsgemenskap, känna sig behövd och saknad om man uteblir och att vars och ens insatser är nödvändiga för att sammanhanget skall bestå. Medlemmar får, och ger, stöd utifrån de behov som är aktuella och avgör själva hur stödinsatserna skall se ut. Relationer och kamratskap byggs genom gemensamt arbete i klubbhuset.

¹ www.sverigesfontanhus.se, www.iccd.org

Den arbetsinriktade dagen är en av flera viktiga hörnstenar i Fontänhusens verksamheter, därtill kommer program för arbete och studier, övergångsanställningar (ÖA)², fritidsprogram med social rekreation och boendeprogram.

Fontänhusens program för arbete och studier riktar sig till medlemmar som vill komma tillbaka till arbetslivet och syftar till att ge ett brett utbud av stödinsatser till dem som har arbets- och studieinriktade mål. Programmet är individanpassat och kan omfatta allt från att skriva CV, söka arbete, praktik och arbetsträningsplatser, hitta lämpliga utbildningar och/eller studera med stöd från Fontänhuset, samt där det är genomförbart, även få pröva Fontänhusens övergångsanställningar i enlighet med det särskilt utformade programmet.

Det sociala programmet omfattar kvällsaktiviteter, utflykter, kulturaktiviteter, gemensamma middagar och gemensamt firande av storhelger och högtider. Fontänhusen har aldrig semesterstängt, men kan göra gemensamma resor och aktiviteter utanför klubbhuset, medlemmar och handledare tillsammans.

Boendeprogrammen har som målsättning att hjälpa Fontänhusens medlemmar till ett självständigt boende och att ge stöd i att klara av ett sådant. Medlemmar hamnar ibland i ett skov i sin sjukdom och blir inlagda på sjukhus. Då räcker orken inte alltid till för att ta sig till sin bostad och hämta posten. Det inträffar inte allt för sällan att man kommer efter med hyran och andra löpande räkningar, vilket kan leda till att hyresskulden växer och man blir tvungen att flytta från sitt boende. Fontänhuset erbjuder medlemmar stöd för att undvika att sådant inträffar.

Vision

Att öka förståelsen för människor med psykisk ohälsa samt att etablera ett nationellt rehabiliteringsprogram för en stor grupp människor som drabbats av psykisk ohälsa.

Målgrupp

De människor som erbjuds att ta del av Fontänhusens verksamhet ska ha eller ha haft kontakt med psykiatri. Förutsättningar för att kunna delta i Fontänhusens verksamheter är att man inte har missbruksproblem, intellektuella funktionshinder eller funktionsnedsättningar som *kräver särskilda stödinsatser*. Man får heller inte ha ett beteende som kan utgöra ett hot mot andra eller mot verksamheten. Ingen åldersgräns är satt, utöver den att man ska vara vuxen, dvs. 18 år och uppåt. I vissa Fontänhus tas man emot från 16 år.

² Övergångsanställningar (ÖA) är anställningar som utgår från en överenskommelse mellan arbetsgivare och Fontänhus och har en varaktighet på mellan sex-nio månader, upp till högst fyra timmar om dagen fem dagar i veckan. Arbetsgivaren betalar lön och garanteras i gengäld 100 % närvaro. Fontänhusen ansvarar för upplärning och stöd och täcker upp om den anställda medlemmen blir sjuk. Lönen ses som ett mycket viktigt inslag i rehabiliteringen. Tyvärr krockar programmet med lagstiftning om sjukersättning och är därför för de flesta Fontänhus i Sverige svårt att arbeta efter.

Fontänhusens verksamhet

Fontänhusen erbjuder ett medlemskap i en klubb där man själv är med och bestämmer. Var och en lägger upp sin egen plan och har inflytande över återhämtningsprocessen. Individens mål styr. Då Fontänhusen samarbetar med myndigheter sker det i enlighet med individens önskan och aldrig "över huvudet".

Ingen vård och behandling sker i Fontänhusen. Dock får det gemensamma arbetet i Fontänhuset rehabiliterande effekter. Fokus läggs på färdigheter och det som fungerar bra. *Den arbetsinriktade dagen* är det medel som varje Fontänhus i hela världen bygger på och det betyder att man i klubbhusen arbetar tillsammans för att bedriva verksamheten. Arbetsdagen börja 8.00 och slutar 16.00. Varje medlem, som kliver över tröskeln i ett Fontänhus, bemöts positivt. Uteblir man hör man av sig från Fontänhuset, för att förvissa sig om att medlemmen mår bra men också för att betona att han eller hon är behövd och saknad.

Varje medlem bidrar med sina kunskaper och färdigheter och utgör en resurs för klubbhuset. Allt arbete är sådant som krävs för att verksamheten ska fungera, inget påhittat arbete förekommer.

Handledare och medlemmar arbetar sida vid sida och bestämmer tillsammans. Handledarna är få till antalet, det är medlemmarna som sköter det dagliga, nödvändiga arbetet. Handledarnas uppdrag är att engagera, entusiasmera och stå för kontinuiteten i arbetsdagen. Inga medlemmar avlönas för sina arbetsinsatser av Fontänhuset utan arbetsuppgifterna är en del i rehabiliteringen. Verksamhetsbeslut fattas på klubbhusmöten där såväl anställda som medlemmar har rätt att delta med en röst. Demokratiska beslutsprocesser och att var och en blir lyssnad på och tagen på allvar skapar en hälsobringande känsla av ägandeskap över verksamheten.

Alla i klubbhusen delar således på ansvaret för verksamheten men har olika roller. Handledarna är där för att hjälpa medlemmar återfå sitt egenvärde, medlemmarna är där för att återfå sitt egenvärde och återfå tron på sin förmåga att stå på egna ben. Att arbeta tillsammans med friska människor och bli sedd, hörd och tackad för sina insatser har visat sig vara ett mycket verkningsfullt redskap för tillfrisknande och återhämtning.

Fontänhusen är kort sagt ett ställe där man utgår från det friska. Det bidrar starkt till att man identifierar sig med sina friska sidor vilket är ett effektivt medel för återställande av egenvärde och verksamhetslust.

Aspekter på målgruppen

De medlemmar som kommer till Fontänhusen kan stå mer eller mindre långt från arbetsmarknaden. Somliga är sjukskrivna från ett arbete som fortfarande finns kvar, andra saknar ett arbete att gå tillbaka till.

Det betyder att en del medlemmar har kortare väg att gå medan andra saknar möjlighet att alls komma in på arbetsmarknaden. Somliga nöjer sig med att ha Fontänhuset som sin arbetsplats.

Oavsett den individuella situationen är gemensamt för dem som drabbats av psykisk ohälsa, som kommer till Fontänhusen, dåligt självförtroende och låg känsla av egenvärde, rädsla för krav och för att misslyckas. Många är vana vid att överlämna

sig i andras vård och överlåta beslutsfattandet över den egna livssituationen. Att ta eget ansvar och bestämma över sig själv uppfattas som hotfullt och svårt. En långvarig sjukdomshistoria innebär för de flesta att de identifierat sig med sin sjukdom och att de står långt från arbete såväl i samhällets ögon som i sina egna. Har man en kortare historia uppvisar man liknande symtom, att tappa fotfästet går snabbt.

De unga som kommer till Fontänhusen kan ha en ofullbordad skolgång bakom sig och upplever sig själva som annorlunda och utanför. De flesta har känt kraven från omgivningen betungande och har liten tro på att de ska kunna lyckas i livet. De saknar goda sociala kamratrelationer och upplever sig som ensamma och att lite eller ingen hjälp finns att få.

Medlemmars syn på Fontänhusens rehabiliteringsform

De demokratiska processerna i Fontänhusen, som varje medlem har rätt att delta i, syftar till att skapa känslor av värde och respekt hos de individer som valt att ingå i Fontänhusens verksamheter. Undersökningar som gjorts med jämna mellanrum på Fontänhus i Sverige och Europa, talar sitt tydliga språk. Medlemmar uppfattar verksamheterna som ett ställe där man är välkommen på sina egna villkor. Där får man tid att tillfriskna och samtidigt ha förväntningar på sig att kunna delta med sina egna tankar, kunskaper och färdigheter. Man blir sedd för den man är och man har rätt att säga nej utan att bli skuldbelagd.

Nedan följer några av de svar som gavs på frågan "Vad är vi", som ställdes vid ett gemensamt möte mellan flera Fontänhus i Sverige:

Man få träna sin sociala förmåga, ta en dag i sänder, ta ett steg närmare sin återhämtning, bli inspirerad av andra, vara en resurs, bestämma själv vilken fas man är i, bygga grunden, utveckla vad som är bra för en själv, strukturera något nytt, behålla integriteten, lära sig säga nej, klara att umgås i grupp, ta del i gemenskap och arbete, vara efterfrågad, känna sig behövd, känna trygghet i att alla jobbar på samma sätt globalt, ta eget ansvar, känna mänsklig gemenskap, ha roliga arbetsuppgifter, lära känna sig själv genom andra... Tänket och handling går ihop, en trygg miljö, ett ställe att vara frisk på, "förrehabilitering", uppbyggare, lust – sporrar att gå vidare,

Det är om och om igen bekräftat av medlemmar att man behöver reparera sig socialt och psykiskt innan man kan börja tänka på att klara ett arbete. Fontänhusen tillåter att man i lugn och ro skaffar sig en trygg bas att utgå ifrån, genom gemenskap i relationer och arbete. Det kan ta olika lång tid men det väsentliga i ett Fontänhus är att man får den tid man behöver oavsett om den är kort eller lång. Man får också själv bestämma "det bästa sättet" och ingen trappstegsmodell tillämpas.

Finansiering och kostnadseffektivitet

Fontänhusen har hittills, med några undantag, fått verksamhetsbidrag per år och finansieringen har i första hand kommit från kommunen och i vissa fall landsting och i mindre utsträckning från Psykiatri, Försäkringskassa och Arbetsförmedling. Privata fonder kan ibland i någon mån fylla ut hål i ekonomin.

Människor som inte är friska kostar samhället mycket pengar. Försäkringskassan betalar varje dygn ut ca 1,2 miljarder kronor i olika bidrag. Det gäller att bli frisk

snabbt. De som lider av psykiska besvär har oftast en mycket längre väg att vandra innan de kan fungera i samhället igen. Oberoende hur reglerna förändras från tid till tid så kvarstår det faktum; ju snabbare man återhämtas från sjukdom eller hur väl man kan hantera sin dagliga tillvaro desto lönsammare blir man totalt. På ett Fontänhus kan vi mäta detta. Vi erbjuder en strukturerad och arbetsorienterad dag. När vardagen fungerar, fungerar oftast också natten. Detta innebär att inläggningar på psykiatrisk klinik avtar, ja oftast upphör helt. Den besparing som samhället gör är exceptionell. Jämför dygnskostnad: Inlagd på klinik ca 4000:-, Köpt vårdplats ca 3000:-, Boendestöd ca 1000:-, Fontänhus ca 300:-.

Hur Fontänhusen möter individens och samhällets behov

Människor som drabbas av psykisk ohälsa, oberoende av kön, etnicitet och ålder, hamnar ofelbart i ett utanförskap. Känslan av att vara värdelös, obehövd och utan betydelse för andra infinner sig snabbt. Om man drabbats av psykisk ohälsa isolerar man sig ofta från familj, vänner och samhälle och avstår från att göra sin röst hörd eller att delta i de processer man som medborgare har rätt att delta i. Meningsfulla sammanhang saknas.

Medlemskapet i ett Fontänhus bidrar till att återta förlorad mark. Där ses man som frisk och duglig, får möjlighet att omvärdera sig själv och bryta sina egna fördomar och föreställningar om psykisk ohälsa. För individen innebär medlemskapet i Fontänhuset att det alltid finns en egen plats att komma till där man alltid är välkommen och kan utvecklas, ett ställe där man har "tillåtelse" att må bra. Där får man ta del av ett socialt nätverk, återta sociala koder som har gått förlorade, får stöd i sina drömmar och förhoppningar om framtiden liksom i boende och vardag. Det kan innebära en stor avlastning för familj och vänner, som därmed mår bättre, och leda till förbättrade relationer i de egna sociala nätverken.

I de fall då medlemmar återgår i betalt arbete minskar bidragsberoendet och samhällets skatteintäkter ökar. En annan samhällsvinst är att människor återtar sitt initiativ till att delta i de demokratiska samhällsprocesserna. Minskat behov av sjukhusvård bidrar också till stora samhällsbesparingar.

Fontänhusen och Myndigheterna.

Fontänhusens sätt att arbeta med hela livssituationen skapar goda relationer och meningsfulla sammanhang för människor som drabbats av psykisk ohälsa. Man får den hjälp och det stöd man behöver anpassat till situation. Medlemskapet är livslångt och stödet fortbestår på det sätt man själv avgör, efter att man kommit vidare i livet. Det livslånga medlemskapet utgör en garant för medlemmar i att veta att de inte står ensamma om de skulle råka ut för svårigheter igen. För ansvariga myndigheter kan ett samarbete med Fontänhus därför innebära snabbare indikationer på att någon behöver hjälp och därmed öka möjligheten till förkortade insatstider. För medlemmarnas del innebär det minskat lidande och oro för livssituationen i stort. Ett samarbete mellan myndigheter och Fontänhusen kan utgöra en länk mellan såväl individ som myndighet som myndigheter emellan.

Olika myndigheter har olika ansvarsområden och begränsade uppdrag beträffande omsorg om individen och har således nytta av Fontänhus på olika sätt:

Psykiatri

Fontänhusen är öppna dagligen från 8.00 till 16.00, alltså som en ordinarie arbetsdag, liksom vissa kvällar, söndagar och alla storhelger. Verksamheten täcker på så sätt in en stor del av dygnet. Fontänhusen erbjuder sin arbetsdag såväl till patienter som fortfarande är under behandling liksom till nyutskrivna och som önskar komma tillbaka till en meningsfull sysselsättning. Det minskar risken för att man ska bli sittande hemma utan ett verkningsfullt socialt kontaktnät under en mycket känslig period i sin återhämtningsprocess. Har man väl bestämt sig för medlemskap omfattas man av Fontänhusens uppsökande verksamhet, kallad Reach Out. Patienten får omsorg och blir uppmärksam i tid om något händer. Många medlemmar vittnar om att denna kamratliga omvårdnad bidrar till att de håller sig friska och i betydligt mindre utsträckning behöver sjukhusvård. Det innebär en betydande besparing för psykiatrin men även för den somatiska vården, eftersom den fysiska hälsan ofta hänger ihop med hur man mår.

Försäkringskassa

Fontänhusen erbjuder individanpassade och kostnadseffektiva rehabiliteringsplatser även för människor som fortfarande befinner sig i ett tidigt skede i sin återhämtningsprocess. Inga kötider lägger hinder i vägen för att bli medlem i ett Fontänhus, man kan börja direkt (vissa lokala skillnader kan förekomma).

Deltagandet i arbetsdagen medför att man kommer in i ett sammanhang där fokus läggs på färdigheter i stället för på sjukdom. Alternativet är mycket ofta ingen aktivitet alls, med en stor risk för isolering och utanförskap som följd, något som kan förlänga sjukperioden högst väsentligt. Genom att delta i arbetet på ett Fontänhus, om än aldrig så lite och på den funktionsnivå man befinner sig, stimuleras man till en snabbare återhämtning. När man så småningom blir bättre och kan bidra mer kan man hålla sig uppdaterad mot förändringar i samhället såsom nya lagar och regler som man berörs av samt att man kan få prova att arbeta med stöd på en av Fontänhusens övergångsanställningar, trots att man inte är färdig för arbete i samhällets ögon. En som det har visat sig betydelsefull del av rehabiliteringen är att man samtidigt kan vara till hjälp för andra i samma situation.

Steg ett är att varje medlem ska skapa sig en plattform bestående av goda rutiner och regelbundna vanor. Det utgör en förutsättning för att kunna ta nästa steg, som kan vara praktik eller arbetsinriktad rehabilitering utanför Fontänhuset. Ett sådant socialt uppbyggt sammanhang bidrar också till att hålla undan fysisk ohälsa.

Fontänhusens kapacitet att fånga upp människor på ett tidigt stadium i sjukdomsförloppet erbjuder alltså Försäkringskassan utomordentliga möjligheter till besparingar. Ett samarbete kan framför allt leda till väsentligt förkortade sjukperioder och Fontänhusen kan erbjuda en arbetsbesparande länk mellan Försäkringskassa och individ.

Socialtjänst

Då människor med psykisk ohälsa utförsäkras från Försäkringskassan riskerar de i många fall att i stället bli beroende av Socialtjänstens bidragssystem. Övergången i sig skapar frustration och oro och i de situationerna krävs mycket stöd. Det stödet får man på Fontänhusen. Medlemmar kan få hjälp med bland annat att fylla i blanketter, besöka Socialtjänsten och med att reda ut vilka rättigheter och skyldigheter man har som bidragstagare.

Fontänhusens rehabilitering spänner över hela livssituationen. Det omfattar bland annat boende, budget, fritid, rekreation, kultur, utbildning och arbete. Där kan man få hjälp att orientera sig om olika regelverk. Vidare bedriver Fontänhusen aktiv psykosocial träning. Där tränar man sig bland annat i bemötande, samarbete, tålmod, konflikthantering, initiativtagande, ledarskap och annat man kan ha nytta av i kontakten med omvärlden. Individens behov styr.

Att arbeta sida vid sida med andra i Fontänhuset skapar långa och bärkraftiga relationer, vilket många med psykisk ohälsa lider brist på. Utveckling sker genom att vars och ens kvaliteter tillvaratas, att bli sedd och uppskattad bidrar till bättre självförtroende. För många leder det vidare till ett självständigare liv med minskat bidragsberoende.

På Fontänhusen har man alltså tid att lära känna varandra på ett djupare plan. Medlemmen kan därigenom få hjälp med att beskriva sin situation för sin tjänsteman på Socialtjänsten och Fontänhusen kan utgöra en brygga mellan tjänsteman och individ. Socialtjänsten vinner tid och medlemmen känner sig trygg i kontakten med myndigheten.

Redan idag samverkar Fontänhusen med boendestödjare, Personliga ombud, kontaktpersoner, Samordningsförbund, utbildningsinstitutioner och andra organisationer som riktar sig till människor med psykisk ohälsa.

Fontänhusen ser nyttan av att ha en kontaktperson inom socialtjänsten för att snabbt och smidigt få information om nya regler och förklaringar till dessa.

Arbetsförmedling

Fontänhusen erbjuder unik arbetsrehabilitering för människor som på grund av psykisk ohälsa står utanför eller vid sidan av arbetsmarknaden och inte är färdiga för arbete. På senare tid har Arbetsförmedlingen fått ett ökat ansvar för denna kategori människor. I Fontänhusen finns en bred erfarenhet om hur olika typer av psykisk ohälsa fungerar. Den modell som Fontänhusen erbjuder har visat sig vara en effektiv rehabiliteringsform för flera olika grupper inom kategorin "psykisk ohälsa".

På Fontänhusen deltar man i arbete på egna villkor och börjar när man själv avgör att man är redo. Steg ett är arbetet inne på Fontänhuset där man får möjlighet att också träna sina sociala färdigheter, vilket är en viktig del för att kunna gå vidare ut i arbetslivet för den som så önskar. Man avgör själv när man vill försöka sig på att arbeta utanför Fontänhuset. Stödet från Fontänhusen anpassas till individens behov.

I Fontänhuset kan man få hjälp med att skriva CV, skriva jobbansökningar, träna intervjuer, leta arbete och ta kontakter med arbetsgivare när man känner sig färdig för det. Fontänhusen hjälper till att hitta lämpliga praktikplatser, företagskontakter och anställningar samt ger ett aktivt stöd på olika nivåer så länge medlemmen uttrycker ett behov.

Fontänhusen kan därför vara till stor nytta för Arbetsförmedlingen genom att erbjuda arbetsträning med stöd och uppföljning av medlemmar under lång tid.

Fontänhusen och näringslivet

Det är inte lätt för människor med psykisk ohälsa att etablera sig på öppna arbetsmarknaden. Fördomar och okunskap är några hinder, vinstintressen ett annat. Genom Fontänhusens övergångsanställningar har arbetsgivare fått andra erfarenheter. Det har visat sig att stämningen på arbetsplatsen har förbättrats och att anställda har fått en förändrad bild av vad det innebär att ha psykisk ohälsa. De övergångsanställda medlemmarna har avlastat personalen och företaget har gjort en besparing genom att få åsidosatta arbetsuppgifter genomförda på ett smidigt sätt. Man har dessutom fått en möjlighet att göra en social insats som syns. Det medför positiva känslor bland medarbetarna, alla människor mår bra av att få göra gott och visa solidaritet. Spridningseffekter medverkar till att motverka fördomar i näringslivet och i samhället i stort.

Utbildning - forskning

Fontänhusen samarbetar med högskolor och andra skolformer i Sverige, dels genom att ta emot praktikanter, dels genom att delta i kurser med information och föreläsningar. Varje år gör elever från Institutionen för Socialt Arbete fältstudier på Fontänhusen, vilket resulterar i rapporter som Fontänhusen får ta del av och har nytta av. Flera Fontänhus deltar i ett högskoleprojekt om brukarsamverkan, BRUS³, och diskuterar där former för samarbete. Malmö Fontänhus har sedan några år samverkat med Lunds Universitet och anställda och medlemmar har fått möjlighet att delta med ett brukarperspektiv i kurser för tredje årets studenter och, vilket lett till 7,5 högskolepoäng för de deltagande. Sveriges Fontänhus har under flera års tid arbetat med utbildningsfrågor och på den gemensamma bloggen <http://utbildning.sverigesfontanhus.se> kan man följa utvecklingen och se den samlade dokumentationen för arbetet.

Forskning på Fontänhusmodellen som rehabiliteringsform pågår kontinuerligt och rapporter återfinns på Sveriges Fontänhus hemsida, www.sverigesfontanhus.se/rapporter.

Fontänhusen har sedan starten på 1940-talet i USA utgått från människors behov av att bli tagna i anspråk, känna delaktighet och uppleva sig behövda och uppskattade för det de kan, vill och gör. Först de senaste årtiondena har ett paradigmskifte ägt rum i synen på människor med psykisk ohälsa, från ett perspektiv som utgå från att andra vet bäst vad man behöver till ett betraktelsesätt att den drabbade själv är fullt kapabel att avgöra vad som är bäst och på vilket sätt man vill bli bäst hjälpt. Idag kan man finna forskningsrapporter som styrker att Fontänhusens arbetsmodell stämmer med vad man vet är verkningsfullt i den rehabiliterande processen. I en rapport,

³ Institutionerna för socialt arbete i Göteborg, Lund, Växjö, Jönköping, Örebro, Umeå och Sköndal i Stockholm samverkar med brukarföreningar och Fontänhus om hur brukarperspektivet ska implementeras i utbildning för blivande socialarbetare.

skriven av Hans Lundberg och David Rosenberg⁴, *Återhämtning och rehabiliteringsplanering*, beskrivs de faktorer som gynnar återhämtning och som stämmer väl överens med Fontänhusens synsätt. I Miltonutredningen, *Ambition och ansvar*⁵, lyfts Fontänhusen fram som verksamheter vars organisationer bör stödjas av såväl stat som kommuner och landsting.

⁴ <http://www.fouvalfard.org/?id=1297>, FOU Västernorrland, rapport: nr 2008:03

⁵ Slutbetänkande av Nationell Psykiatrisamordning, SOU 206:100

